

72

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 16 kwietnia 1969 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi oraz w zakładach prowadzących roboty wiertnicze z powierzchni.

Na podstawie art. 82 pkt 1 i 2 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1965 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego w zakładach górniczych

wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi oraz w zakładach prowadzących roboty wiertnicze z powierzchni (Dz. U. Nr 32, poz. 212) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 26 w ust. 1 i 2 skreśla się wyraz „szczegółowy”;
- 2) w § 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Rury wydmuchowe silników spalinowych powinny być wyprowadzone na zewnątrz budynku, a połączenia rury wydmuchowej uszczelnione w sposób zapobiegający wydzielaniu się gazów spalinowych do pomieszczeń. W razie lokalizacji otworu wiertniczego w pobliżu domów mieszkalnych, wyloty rur powinny posiadać tłumiki, jeżeli silnik nie jest zaopatrzony w fabryczny tłumik dźwięku. Tam gdzie istnieje niebezpieczeństwo wzniesienia pożaru, szczególnie na terenach leśnych, rury wydmuchowe silników spalinowych powinny posiadać zabezpieczenie przeciwdziałające przenoszeniu się iskier.”;
- 3) w § 38 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Urządzenia wyciągowe do wierceń głębokich powinny być zaopatrzone w wyłączniki krańcowe lub inne odpowiednie urządzenia.”;
- 4) w § 54 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4. Wieże, wiezomaszty i maszty konstrukcji metalowej powinny być uziemione, a wyniki pomiarów uziemienia powinny być wpisane do książki kontroli urządzeń. Przepis ten nie dotyczy urządzeń typu lekkiego do wierceń płytkich.”;
- 5) w § 61 ust. 2 dodaje się na końcu wyrazy: „jeżeli bieg silnika nie jest dozorowany przez stałą obsługę”;
- 6) w § 62 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2. W urządzeniach wiertniczych udarowych tarcze hamulcowe bębnowe powinny posiadać obrzeżyny uniemożliwiające zsuniecie się taśmy.
 3. Przy wierceniach ręcznych wciągarka powinna być wyposażona w sprawnie działający hamulec oraz urządzenie zapadkowe, uniemożliwiające wsteczny ruch bębna.”;
- 7) w § 65:
 - a) skreśla się ust. 2,
 - b) ust. 3 oznacza się jako ust. 2 oraz skreśla się w nim wyrazy „po pochyłości ponad 10°”;
- 8) § 68 otrzymuje brzmienie:
 - „§ 68. 1. Głowica przeciwwybuchowa i więźba rurowa powinny posiadać wytrzymałość na ciśnienie robocze nie mniejsze od ciśnienia hydrostatycznego odpowiadającego głębokości wierczonego otworu.
 2. Głowica przeciwwybuchowa powinna być tak uzbrojona, aby w razie potrzeby można było zmierzyć ciśnienie panujące w otworze przez podłączenie manometru, a także posiadać urządzenie umożliwiające w razie wybuchu zatłoczenie otworu płuczką.
 3. Okręgowy urząd górniczy może w uzasadnionych wypadkach i pod określonymi warunkami zezwolić na stosowanie głowicy przeciwwybuchowej i więźby rurowej o wytrzymałości mniejszej aniżeli określona w ust. 1.”;
- 9) § 72 otrzymuje brzmienie:
 - „§ 72. W razie prowadzenia wierceń systemem obrotowym, przy których istnieje możliwość napotkania bituminów w stanie płynnym lub gazowym, kierownik ruchu zakładu górniczego powinien określić ilość i rodzaj zamknąć głowicy przeciwwybuchowej.”;

10) § 74 i 75 otrzymują brzmienie:

- „§ 74. 1. W razie prowadzenia wierceń udarowych, przy których istnieje możliwość napotkania bituminów w stanie płynnym lub gazowym albo innych palnych gazów, zalicza się do miejsc i pomieszczeń:
- 1) I kategorii niebezpieczeństwa wybuchu — wieżę wiertniczą wraz z połączonymi z nią bezpośrednio zabudowaniami oraz szybiki wraz z dojściami,
 - 2) II kategorii niebezpieczeństwa wybuchu — pas o szerokości 20 m od urządzeń i pomieszczeń zaliczonych do I kategorii niebezpieczeństwa wybuchu.
2. W miejscach, o których mowa w ust. 1, w razie potrzeby wolno wykonywać roboty spawalnicze lub używać maszyn i urządzeń niegazoszczelnych pod warunkiem, że otwór wiertniczy jest wypełniony płuczką, której jakość zabezpiecza w okresie wykonywania tych robót przed możliwością powstania niebezpieczeństwa wybuchu. Spełnienie tego warunku powinno być stwierdzone pisemnie przez kierownika otworu.
3. Przy prowadzeniu wierceń obrotowych, gdy istnieje możliwość napotkania bituminów w stanie płynnym lub gazowym albo innych palnych gazów, można stosować instalacje, maszyny i urządzenia niegazoszczelne, jeżeli przeciwcisnienie wywierane przez słup płuczki znajdującej się w otworze zabezpiecza przed możliwością wybuchu, a otwór zabezpieczony jest głowicą przeciwwybuchową.

§ 75. Do ogrzewania wież wiertniczych i bezpośrednio z nimi złączonych zabudowań mogą być stosowane tylko urządzenia o konstrukcji, która nie stwarza zagrożenia pożarowego.”;

- 11) w § 78 ust. 2 dodaje się drugie zdanie: „Miejsce i ilość prowadników ustala kierownik ruchu zakładu górniczego.”;
- 12) w § 80 skreśla się ust. 1;
- 13) § 86 otrzymuje brzmienie:
 - „§ 86. 1. Zabiegi mające na celu spowodowanie przy wpływie kopaliny płynnej lub gazowej ze złoża do otworu, w szczególności takie jak perforowanie, torpedowanie, szczelinowanie lub kwasowanie, powinny być wykonywane na podstawie projektu zatwierdzonego przez kierownika ruchu zakładu górniczego.
 2. Przed przystąpieniem do wykonywania zabiegów, o których mowa w ust. 1, należy wylot rury uzbroić w głowicę przeciwwybuchową lub zasuwę wysokociśnieniową. Przepis ten nie ma zastosowania przy badaniach hydrogeologicznych, gdy nie przewiduje się występowania wód artezyjskich.”;
- 14) § 91 otrzymuje brzmienie:
 - „§ 91. 1. Głowica odwiertu, zawory i ich połączenia powinny posiadać atest fabryczny na dopuszczalne ciśnienie robocze, nie niższe od ciśnienia złożowego. Jeżeli urządzenia te nie mają atestu fabrycznego, ich wytrzymałość powinna być ustalona na podstawie przeprowadzonej próby.
 2. Okręgowy urząd górniczy może w uzasadnionych wypadkach i pod określonymi warunkami zezwolić na stosowanie głowicy odwiertu, zaworów i ich połączeń o wytrzymałości mniejszej od ciśnienia złożowego.”;

15) w § 94 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kwasowanie złożeń przez odwiert, szczelinowanie hydrauliczne złożeń, torpedowanie odwiertu oraz inne zabiegi w odwiertach, mające na celu intensyfikację wydobycia, powinny być wykonywane na pod-

stawie projektu zatwierdzonego przez kierownika ruchu zakładu górniczego.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*